TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2006. gada 12. decembrī *

Lieta C-380/03

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2003. gada 9. septembrī cēla

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv M. Lumma [*M. Lumma*], V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*] un K. D. Kvasovskis [*C.-D. Quassowski*], pārstāvji, kam palīdz J. Zēdemunds [*J. Sedemund*], *Rechtsanwalt*,

prasītāja,

pret

Eiropas Parlamentu, ko pārstāv R. Pasoss [*R. Passos*], E. Valdherra [*E. Waldherr*] un U. Rēslains [*U. Rösslein*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

* Tiesvedības valoda — vācu.

un

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv E. Karlsone [*E. Karlsson*] un Dž. P. Hikss [*J.-P. Hix*], pārstāvji,

atbildētāji,

ko atbalsta:

Spānijas Karaliste, ko pārstāv L. Fragasa Gadeja [*L. Fraguas Gadea*] un M. Rodrigess Karkamo [*M. Rodríguez Cárcamo*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Somijas Republika, ko pārstāv A. Gimareša-Purokoski [*A. Guimaraes-Purokoski*] un E. Biglina [*E. Bygglin*], pārstāves, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Francijas Republika, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. Ž. Žonsī [*M.-J. Jonczy*] un L. Pinjataro-Nolina [*L. Pignataro-Nolin*], kā arī F. Hofmeisters [*F. Hoffmeister*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], P. Kūris [*P. Kūris*] un E. Juhāss [*E. Juhász*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], K. Šīmans [*K. Schiemann*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*],

ģenerāladvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 6. decembrī,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 13. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikumā Vācijas Federatīvā Republika (turpmāk tekstā — "prasītāja") lūdz Tiesu atcelt 3. un 4. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvā 2003/33/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību (OV L 152, 16. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva").

2 Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome Direktīvu pieņēma pēc tam, kad Tiesa bija atcēlusi (2000. gada 5. oktobra spriedums lietā C-376/98 Vācija/ Parlaments un Padome, *Recueil*, I-8419. lpp.; turpmāk tekstā — "spriedums par tabakas reklāmu") Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 6. jūlija Direktīvu 98/43/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību (OV L 213, 9. lpp.).

Atbilstošās tiesību normas

3 Direktīva tika pieņemta, izmantojot tos pašus juridiskos pamatus, kas tika izmantoti Direktīvai 98/43. Tāpat kā pēdējā minētā direktīva Direktīva reglamentē tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību plašsaziņas līdzekļos, izņemot televīziju.

4 Direktīvas pirmajā apsvērumā ir noteikts, pirmkārt, ka ir sastopami daži šķēršļi preču brīvai apritei vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai saistībā ar reklāmu presē, ņemot vērā atšķirības dalībvalstu tiesību aktos šajā jautājumā, un, otrkārt, ka konkurences traucējumi, kas radušies tādos pašos apstākļos, ir novēroti arī saistībā ar dažu svarīgu sporta un kultūras pasākumu sponsorēšanu.

5 Direktīvas ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

"Dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, kas aizliedz vai reglamentē tabakas reklāmu tādos preses izdevumos kā laikraksti, žurnāli un citi periodiskie izdevumi, rada ievērojamus draudus šādu izstrādājumu brīvai apritei iekšējā tirgū. Lai

nodrošinātu visu šo plašsaziņas līdzekļu brīvu apgrozību iekšējā tirgū, tabakas reklāma tajos jāierobežo, atļaujot to tādos žurnālos un periodiskajos izdevumos, kas nav paredzēti plašai sabiedrībai, piemēram, preses izdevumos, kuri paredzēti vienīgi tabakas tirdzniecības profesionāļiem, kā arī trešās valstīs drukātajos un izdotajos preses izdevumos, kas pamatā nav paredzēti Kopienas tirgum."

6 Direktīvas piektais apsvērums ir formulēts šādi:

"Dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, kas attiecas uz dažiem sponsordarbības veidiem par labu tabakas izstrādājumiem, kam ir pārrobežu ietekme, izraisa šādas darbības ievērojamu konkurences apstākļu traucējumu risku iekšējā tirgū. Lai likvidētu šādus traucējumus, jāaizliedz sponsordarbība tikai saistībā ar tādām darbībām vai pasākumiem ar pārrobežu ietekmi, kas citādi var kļūt par līdzekļiem, ar kuriem apietu tiešās reklāmas ierobežojumus, tostarp nereglamentējot sponsordarbību vienīgi valstī."

7 Minētās Direktīvas sestajā apsvērumā ir precizēts:

"Informācijas sabiedrības pakalpojumu izmantošana ir tabakas izstrādājumu reklāmas līdzeklis, kas attīstās, pieaugot sabiedrības patēriņam un minēto pakalpojumu pieejamībai. Minētie pakalpojumi, kā arī radioapraide, ko var pārraidīt, sniedzot arī informācijas sabiedrības pakalpojumus, ir īpaši pievilcīgi un pieejami gados jauniem patērētājiem. Tabakas reklāmai abos šādos plašsaziņas līdzekļos pēc būtības ir pārrobežu iezīme, un tā jāreglamentē Kopienā."

8 Direktīvas 3. pantā ir noteikts:

"1. Reklāma presē un citos drukātajos izdevumos atļauta tikai izdevumos, kas paredzēti vienīgi tabakas tirdzniecības profesionāļiem, kā arī trešās valstīs drukātos un izdotos izdevumos, ja šie izdevumi nav galvenokārt paredzēti Kopienas tirgum.

Pārējā reklāma presē un citos drukātajos izdevumos ir aizliegta.

2. Reklāmu, kas aizliegta presē un citos drukātajos izdevumos, nedrīkst izmantot informācijas sabiedrības pakalpojumos."

9 Direktīvas 4. pantā ir noteikts:

"1. Jebkāda veida tabakas izstrādājumu radioreklāma ir aizliegta.

2. Radioraidījumus nedrīkst sponsorēt uzņēmumi, kuru galvenā darbības joma ir tabakas izstrādājumu ražošana un pārdošana."

10 Direktīvas 5. pants ir formulēts šādi:

"1. Aizliegts sponsorēt pasākumus vai darbības, kas skar vai norisinās vairākās dalībvalstīs, vai kam citādā veidā ir pārrobežu ietekme.

2. Aizliegts bez maksas izplatīt tabakas izstrādājumus sakarā ar 1. punktā minēto pasākumu sponsorēšanu ar nolūku tieši vai netieši veicināt šo izstrādājumu pārdošanu."

11 Direktīvas 8. pantā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nedrīkst aizliegt vai ierobežot tādu produktu vai pakalpojumu brīvu apriti, kas atbilst šīs direktīvas prasībām."

Lietas dalībnieku prasījumi

12 Prasītājas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt Direktīvas 3. un 4. pantu,

— piespriest atbildētājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

13 Parlamenta un Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt,

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14 Pakārtoti Parlaments lūdz Tiesu, lai gadījumā, ja tā Direktīvu atceltu sakarā ar formālu pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi vai koplēmuma procedūras neievērošanu, tā izdotu rīkojumu atbilstoši EKL 231. pantam par to, ka atceltās Direktīvas radītās sekas saglabājas līdz brīdim, kad šajā jomā tiks pieņemts jauns tiesiskais regulējums.

15 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 6. janvāra un 2. marta rīkojumiem Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Somijas Republikai un Eiropas Kopienu Komisijai tika dota atļauja iestāties lietā, atbalstot Parlamenta un Padomes prasījumus.

Par prasību

16 Prasības pamatojumam prasītāja norāda piecus pamatus. Kā galveno argumentu tā norāda, ka, pirmkārt, EKL 95. pants nav atbilstošs juridiskais pamats Direktīvas pieņemšanai un ka, otrkārt, Direktīva tika pieņemta, pārkāpjot EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunktu. Pakārtoti tā uzsver, ka nav ievērots attiecīgi pienākums norādīt pamatojumu, EKL 251. pantā paredzētās normas par koplēmuma procedūru, kā arī samērīguma princips.

Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz iespējami kļūdainu EKL 95. panta kā juridiskā pamata izvēli

Lietas dalībnieku argumenti

17 Prasītāja apgalvo, ka nosacījumi, kas pamato EKL 95. panta izmantošanu, lai pieņemtu Direktīvas 3. un 4. pantu, nav izpildīti. Neviens no šajos pantos noteiktajiem aizliegumiem faktiski nepalīdz ne novērst šķēršļus preču brīvai apritei, ne arī novērst būtiskus konkurences traucējumus.

18 Vispirms, runājot par "presi un citiem drukātajiem izdevumiem", kas ir paredzēti Direktīvas 3. panta 1. punktā, ir jānorāda, ka vairāk nekā 99,9 % no izstrādājumiem netiks pārdoti vairākās dalībvalstīs, bet gan tikai vietējā vai reģionālā mērogā, līdz ar to šajā normā paredzētais vispārējais tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegums tikai ļoti nelielā mērā atbilst minētajai vajadzībai novērst tirdzniecības šķēršļus.

19 Tā sauktie "preses" izdevumi ļoti reti tiek pārdoti citās dalībvalstīs ne tikai ar valodu vai kultūru saistītu iemeslu dēļ, bet arī redakcijas politikas dēļ. Pat ja dažas dalībvalstis aizliedz tabakas reklāmu presē, nepastāv neviens faktisks šķērslis to apritei Kopienā tiktāl, ciktāl ārzemju presei nav noteikts šāds aizliegums šajās pašās valstīs.

20 Prasītāja uzskata, ka tas pats attiecas uz frāzi "citi drukātie izdevumi", kas ir iekļauta tajā pašā Direktīvas 3. panta 1. punktā, kas attiecas uz plašu izdevumu klāstu, piemēram, vietējo apvienību bukletiem, kultūras pasākumu programmām, afišām, telefonu grāmatām un dažādām reklāmas brošūrām un prospektiem. Šie izdevumi ir adresēti tikai vietējiem iedzīvotājiem, un tiem nepiemīt nekādas pārrobežu pazīmes.

21 Direktīvas 3. panta 1. punkts neatbilst arī mērķim novērst būtiskus konkurences traucējumus. Konkurences attiecības nepastāv ne starp vienas dalībvalsts vietējiem izdevumiem un citas dalībvalsts vietējiem izdevumiem, ne arī starp plaši izplatītiem laikrakstiem un žurnāliem un līdzīgiem ārzemju laikrakstiem un žurnāliem.

22 Runājot par informācijas sabiedrības pakalpojumiem, Direktīvas 3. panta 2. punkts neveicina ne preču brīvas aprites, ne pakalpojumu sniegšanas brīvības šķēršļu novēršanu, ne arī konkurences traucējumu novēršanu. Prasītājai citu dalībvalstu drukāto izdevumu apskatīšana internetā būtu mazsvarīga, un katrā ziņā tai nebūtu nekādu tehnisku šķēršļu, ņemot vērā brīvu pieeju šiem pakalpojumiem pasaules mērogā.

23 Tāpat arī prasītāja uzskata, ka EKL 95. panta kā Direktīvas juridiskā pamata izvēle ir nepareiza, ņemot vērā šīs direktīvas 4. pantā paredzēto aizliegumu pārraidīt reklāmu radio un sponsorēt radio pārraidītus raidījumus, jo ļoti liela daļa radio raidījumu ir adresēti vietējai vai reģionālai sabiedrībai un tos nevarētu uztvert ārpus noteiktā reģiona raidītāju nelielā pārklājuma dēļ. Tā kā turklāt tabakas izstrādājumu

radioreklāma ir aizliegta lielākajā daļā dalībvalstu, šāds Direktīvas 4. panta 1. punktā paredzēts aizliegums nav pamatots. Tas pats attiecas uz Direktīvas 4. panta 2. punktā paredzēto aizliegumu sponsorēt radio pārraidītus raidījumus.

24 EKL 95. pants nevar būt atbilstošs juridiskais pamats Direktīvas 3. un 4. pantā noteiktajiem tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegumiem, jo šo aizliegumu patiesais mērķis nav uzlabot iekšējā tirgus izveidi un darbību, bet tikai aizsargāt sabiedrības veselību. Prasītāja uzskata, ka EKL 95. panta kā Direktīvas juridiskā pamata izmantošana būtu pretrunā arī EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunktam, kas skaidri nepieļauj jebkādu dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu sabiedrības veselības jomā.

25 Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, norāda, ka Direktīvas 3. un 4. pants tika pieņemts, pamatojoties uz EKL 95. pantu, un nav pretrunā EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunktam.

26 Tie norāda, ka Direktīvas 3. un 4. punktā paredzētais tabakas izstrādājumu reklāmas un ar to saistītās sponsordarbības aizliegums ir tikai aizliegums šos izstrādājumus reklamēt žurnālos un laikrakstos un tas neattiecas uz citiem izdevumiem, ko ir minējusi prasītāja, piemēram, apvienību bukletiem, kultūras pasākumu programmām, afišām, telefonu grāmatām, brošūrām un prospektiem.

27 Tie cita starpā apgalvo, ka preses izdevumu tirdzniecība Kopienā ir neapstrīdama realitāte un, kā izriet no Direktīvas pirmā, otrā un ceturtā apsvēruma, ka pastāv pārrobežu ietekme, kā arī būtisks risks, ka var rasties šķēršļi brīvai apritei iekšējā

tirgū, ņemot vērā atšķirības dalībvalstu tiesību aktos. Šis risks varētu palielināties, ņemot vērā jauno dalībvalstu pievienošanos un atšķirības to tiesību aktos.

28 Runājot par reklāmas aizliegumu presē un citos drukātajos izdevumos, Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, apstrīd to, ka šajā gadījumā būtu izmantojama statistikas analīze, uz kuru ir atsaukusies prasītāja un kura attiecas tikai uz Vācijas tirgu, un kuru nevar attiecināt uz visu Eiropas Kopienu, kad pašreizējais tā sauktais "plašsaziņas līdzekļu konverģences" fenomens lielā mērā veicina preses izdevumu tirdzniecības paplašināšanos Kopienā, jo liels skaits laikrakstu un žurnālu turpmāk būs pieejami internetā un tādējādi tiks izplatīti visās dalībvalstīs.

29 Tie uzsver, ka ir grūti vai pat neiespējami nošķirt presi, kas tiek izplatīta vietējā vai valsts mērogā, no preses, kura tiek izplatīta Eiropā vai pasaulē, un ka tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegums izdevumos, kas tiek izplatīti ārpus vienas valsts robežām, nošķirot tos, kuri ir paredzēti izplatīšanai tikai vietējā vai valsts mērogā, šāda aizlieguma robežas padarītu īpaši neskaidras un nenoteiktas. Šāda nošķiršana turklāt būtu pretrunā Direktīvas mērķim tuvināt dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus jautājumā par tabakas izstrādājumu reklāmu.

30 Runājot par informācijas sabiedrības pakalpojumiem un Direktīvas 3. panta 2. punktā paredzēto tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegumu minētajos pakalpojumos, Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, apstrīd prasītājas apgalvojumu, ka nepastāv šķēršļi tirdzniecībai saistībā ar informācijas sabiedrības pakalpojumiem.

31 Tie uzsver, ka tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegums informācijas sabiedrības pakalpojumos ir pamatots ar vēlmi novērst izvairīšanos no tabakas izstrādājumu reklāmas aizlieguma presē un citos drukātajos izdevumos, izmantojot internetā piedāvātos izdevumus, un novērst konkurences traucējumus. Ņemot vērā pašreizējo plašsaziņas līdzekļu konverģences procesu, drukātie izdevumi un radio raidījumi jau ir pieejami internetā. "E-dokumentu" ieviešana bija vērsta uz šī procesa akcentēšanu.

32 Runājot par Direktīvas 4. panta 1. punktā paredzēto radioreklāmas aizliegumu, Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, norāda, ka nav nekāda būtiska pamata apšaubīt radioreklāmai piemītošo pārrobežu raksturu, jo zemes frekvences lielā mērā pārsniedz dalībvalstu robežas un arvien vairāk radio raidījumu tiek pārraidīts pa satelītu vai kabeli.

33 Tie turklāt apgalvo, ka Direktīvas četrpadsmitajā apsvērumā skaidri ir citēta Padomes 1989. gada 3. oktobra Direktīva 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (OV L 298, 23. lpp.), kuras 13. pantā un 17. panta 2. punktā ir aizliegti jebkuri tabakas televīzijas reklāmas veidi un televīzijas raidījumu sponsorēšana, ko veic personas, kuras veic darbības, kas ir saistītas ar tabaku.

34 Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētais tabakas izstrādājumu radioreklāmas, kā arī radioraidījumu sponsorēšanas aizliegums ir aizliegums, kas pastāv vienlaicīgi ar Direktīvā 89/552 paredzēto aizliegumu.

35 Tas, ka radioreklāma jau ir aizliegta gandrīz visās dalībvalstīs, neliedz Kopienā ieviest jaunas normas.

Tiesas vērtējums

36 EKL 95. panta 1. punktā paredzēts, ka Padome paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

37 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, kaut arī ar vienkāršu atšķirību konstatējumu starp valstu tiesiskajiem regulējumiem nepietiek, lai pamatotu EKL 95. panta izmantošanu, citādi ir gadījumos, kad pastāv tādas atšķirības starp dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas var ierobežot pamatbrīvības un šādi tieši ietekmēt iekšējā tirgus darbību (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu par tabakas reklāmu, 84. un 95. punkts; 2002. gada 10. decembra spriedumu lietā C-491/01 *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, *Recueil*, I-11453. lpp., 60. punkts; 2004. gada 14. decembra spriedumus lietā C-434/02 *Arnold André*, Krājums, I-11825. lpp., 30. punkts; un lietā C-210/03 *Swedish Match*, Krājums, I-11893. lpp., 29. punkts, kā arī 2005. gada 12. jūlija spriedumu apvienotajās lietās C-154/04 un C-155/04 *Alliance for Natural Health* u.c., Krājums, I-6451. lpp., 28. punkts).

38 Arī no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai gan EKL 95. panta izmantošana par juridisko pamatu ir iespējama, lai nākotnē novērstu tirdzniecības šķēršļus, kas rastos atšķirīgas dalībvalstu tiesību normu attīstības dēļ, iespējai, ka šādi šķēršļi radīsies, ir jābūt ticamai un minētā pasākuma mērķim ir jābūt saistītam ar to novēršanu (1995. gada 13. jūlija spriedums lietā C-350/92 Spānija/Padome, *Recueil*, I-1985. lpp., 35. punkts; 2001. gada 9. oktobra spriedums lietā C-377/98 Nīderlande/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-7079. lpp., 15. punkts; iepriekš minētie spriedumi lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, 61. punkts; lietā *Arnold André*, 31. punkts; lietā *Swedish Match*, 30. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 29. punkts).

39 Tiesa turklāt ir atzinusi, ka, tā kā nosacījumi EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanai ir izpildīti, Kopienas likumdevējam nevar liegt izmantot šo juridisko pamatu, tāpēc ka sabiedrības veselības aizsardzībai ir izšķirošā nozīme, izdarot izvēli (iepriekš minētie spriedumi lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 62. punkts; lietā *Arnold André*, 32. punkts; lietā *Swedish Match*, 31. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 30. punkts).

40 Jāuzsver, ka EKL 152. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka, nosakot un īstenojot visu Kopienas politiku un darbības, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis, un ka EKL 95. panta 3. punktā skaidri paredzēts, ka, īstenojot saskaņošanu, ir jānodrošina augsts veselības aizsardzības līmenis (iepriekš minētie spriedumi lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 62. punkts; lietā *Arnold André*, 33. punkts; lietā *Swedish Match*, 32. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 31. punkts).

41 No iepriekš izklāstītā izriet, ka gadījumā, ja pastāv šķēršļi tirdzniecībai vai ja ir ticams, ka šādi šķēršļi radīsies nākotnē, tāpēc ka dalībvalstis attiecībā uz kādu izstrādājumu vai kādu izstrādājumu kategoriju ir pieņēmušas vai gatavojas pieņemt atšķirīgas normas, kas nodrošina atšķirīgu aizsardzības līmeni un tādējādi kavē attiecīgo izstrādājumu vai izstrādājumu kategoriju brīvu apriti Kopienā, EKL 95. pants dod tiesības iesaistīties Kopienas likumdevējam, veicot attiecīgus pasākumus, ievērojot, pirmkārt, minētā panta 3. punktu un, otrkārt, EK līgumā minētos vai judikatūrā radītos juridiskos principus, proti, samērīguma principu (iepriekš minētie spriedumi lietā *Arnold André*, 34. punkts; lietā *Swedish Match*, 33. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 32. punkts).

42 Jānorāda arī, ka ar EKL 95. pantā iekļauto frāzi "pasākumi, lai tuvinātu [..] aktus," Līguma autori ir vēlējušies atkarībā no vispārējās situācijas un īpašajiem saskaņojamā jautājuma apstākļiem piešķirt Kopienas likumdevējam rīcības brīvību

attiecībā uz vispiemērotāko tuvināšanas metodi, lai panāktu vēlamo rezultātu jomās, kam ir raksturīgas sarežģītas tehniskas pazīmes (skat. 2005. gada 6. decembra spriedumu lietā C-66/04 Apvienotā Karaliste/Parlaments un Padome, Krājums, I-10553. lpp., 45. punkts, kā arī 2006. gada 2. maija spriedumu lietā C-217/04 Apvienotā Karaliste/Parlaments un Padome, Krājums, I-3771. lpp., 43. punkts).

43 Atkarībā no apstākļiem šie pasākumi var izpausties kā visām dalībvalstīm uzlikts pienākums atļaut tirgot attiecīgo produktu vai attiecīgos produktus, dažu nosacījumu izvirzīšana šādam pienākumam vai pat viena vai vairāku produktu tirdzniecības aizliegums uz laiku vai pilnībā (iepriekš minētie spriedumi lietā *Arnold André*, 35. punkts; lietā *Swedish Match*, 34. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 33. punkts).

44 Ņemot vērā šos principus, ir jāpārbauda, vai nosacījumi EKL 95. panta kā Direktīvas 3. un 4. panta juridiskā pamata izmantošanai ir izpildīti.

45 Vispirms ir svarīgi atgādināt, ka Tiesa jau bija konstatējusi, ka, pieņemot Direktīvu 98/43, pastāvēja atšķirības valstu tiesību aktos jautājumā par tabakas izstrādājumu reklāmu, kā arī tendence tajos noteikt arvien lielākus ierobežojumus (iepriekš minētais spriedums par tabakas reklāmu, 96. un 97. punkts).

46 Ir skaidrs, ka attiecībā uz šiem produktiem, kā ir minēts Direktīvas pirmajā apsvērumā, tās pieņemšanas laikā pastāvēja atšķirības dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos. Saskaņā ar Komisijas norādījumiem, ko tā ir iekļāvusi savos rakstveida apsvērumos, šādu produktu reklāma un/vai ar to saistītā sponsordarbība

direktīvas projekta iesniegšanas brīdī ir daļēji aizliegta sešās dalībvalstīs, pilnībā aizliegta četrās dalībvalstīs un piecās citās dalībvalstīs ir izstrādāti likumprojekti to pilnīgai aizliegšanai.

47 Turklāt, ņemot vērā Eiropas Savienības paplašināšanos, pievienojoties desmit jaunām dalībvalstīm, pastāvēja būtisks risks, ka šīs atšķirības varētu palielināties. Komisija uzskata, ka dažas jaunās dalībvalstis ir paredzējušas pilnīgu tabakas izstrādājumu reklāmas un ar to saistītās sponsordarbības aizliegumu, bet citas ir pieļāvušas šādu rīcību, ar noteikumu, ka tiek ievēroti daži nosacījumi.

48 Tas, ka Direktīvas pieņemšanas laikā, kā ir uzsvērts Direktīvas astotajā apsvērumā, bija uzsāktas sarunas Pasaules Veselības organizācijā, lai izstrādātu pamatkonvenciju par tabakas patēriņa ierobežošanu (turpmāk tekstā — "PVO konvencija"), neatspēko šo secinājumu.

49 PVO konvencija, protams, paredz, ka tiek samazināts tabakas izstrādājumu patēriņš, nosakot vispārēju tabakas izstrādājumu reklāmas un ar to saistītās sponsordarbības aizliegumu. Tomēr šī PVO konvencija stājās spēkā pēc Direktīvas, un visas dalībvalstis to nav ratificējušas.

50 Turklāt dalībvalstīm, kas ir parakstījušas PVO konvenciju, ir tiesības atbilstoši tās 13. panta 2. punktam piecu gadu laikā pēc tās stāšanās spēkā noteikt vai nu vispārēju tabakas reklāmas un ar to saistītās sponsordarbības aizliegumu, vai arī, ja tās nevar noteikt vispārēju aizliegumu, ņemot vērā konstitūciju vai konstitucionālos principus, noteikt tikai dažus aizliegumus šajā jomā.

51 No tā izriet, ka Direktīvas pieņemšanas laikā pastāvēja atšķirības valstu tiesiskajā regulējumā jautājumā par tabakas izstrādājumu reklāmu un ar to saistīto sponsordarbību, kas pamato Kopienas likumdevēja iejaukšanos.

52 Šajos apstākļos ir jāpārbauda, kā šādas atšķirības, kas pastāvēja jomās, uz kurām attiecas Direktīvas 3. un 4. punkts, ietekmēja iekšējā tirgus izveidi un darbību, lai noskaidrotu, vai Kopienas likumdevējs varēja pamatoties uz EKL 95. pantu, lai pieņemtu apstrīdētos noteikumus.

53 Preses izdevumu tirgus tāpat kā radio tirgus ir tirgus, kurā tirdzniecībai starp dalībvalstīm ir salīdzinoši liela nozīme, kam turpmāk ir jāpaplašinās, ņemot vērā attiecīgo plašsaziņas līdzekļu saikni ar internetu, kas visaugstākajā mērā veido pārrobežu plašsaziņas līdzekli.

54 Vispirms, runājot par preses izdevumiem, laikrakstu un žurnālu aprite veido kopīgu sistēmu visās dalībvalstīs un nav ierobežota tikai ar tām valstīm, kurās ir viena un tā pati valoda. Saskaņā ar neapstrīdētiem apgalvojumiem, ko tiesas sēdē izteica Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, citu dalībvalstu izdevumu daļa dažos gadījumos var sasniegt pat vairāk nekā pusi no apritē esošajiem izdevumiem. Šajā papīra formātā izdoto preses izdevumu Kopienas tirdzniecībā ir jāiekļauj tirdzniecība, kas ir iespējama, ņemot vērā informācijas sabiedrības pakalpojumus, proti, internetu, kas ļauj tieši un nekavējoties piekļūt izdevumiem, kuri tiek izplatīti citās dalībvalstīs.

55 Jāpiebilst, ka Direktīvas pieņemšanas dienā vairākas dalībvalstis, kā tas ir norādīts šī sprieduma 46. punktā, jau bija aizliegušas tabakas izstrādājumu reklāmu, bet citas gatavojās to darīt. Tādējādi pastāvēja atšķirības dalībvalstu tiesību aktos, kuras

pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, varēja traucēt preču brīvu apriti, kā arī pakalpojumu sniegšanas brīvību.

56 Pirmkārt, pasākumi tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegšanai vai ierobežošanai var drīzāk apgrūtināt citu dalībvalstu preču, nevis attiecīgās valsts preču pieeju tirgum.

57 Otrkārt, šādi pasākumi ierobežo dalībvalstīs, kurās tie ir spēkā, nodibinātu uzņēmumu iespēju piedāvāt citās dalībvalstīs nodibinātiem reklāmas devējiem reklāmas laukumus to izdevumos, kas tādējādi ietekmē pārrobežu pakalpojumu piedāvājumu (šajā sakarā skat. 2001. gada 8. marta spriedumu lietā C-405/98 *Gourmet International Products*, *Recueil*, I-1795. lpp., 38. un 39. punkts).

58 Turklāt, pat ja faktiski daži izdevumi netiek pārdoti citās dalībvalstīs, atšķirīgu tiesību aktu pieņemšana jautājumā par tabakas izstrādājumu reklāmu zināmā veidā rada vai var radīt juridiskus šķēršļus tirdzniecībai ar preses izdevumiem un citiem drukātajiem izdevumiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu par tabakas reklāmu, 97. punkts). Šādi šķēršļi pastāv arī attiecībā uz izdevumiem, kas tiek pārdoti galvenokārt vietējā, reģionālajā vai valsts tirgū un kas, kaut arī tikai izņēmuma kārtā vai nelielos daudzumos, tiek pārdoti citās dalībvalstīs.

59 Turklāt ir skaidrs, ka dažas dalībvalstis, kas ir noteikušas tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegumu, šo aizliegumu neattiecina uz ārzemju preses izdevumiem. Tas,

ka šīs dalībvalstis ir izvēlējušās minētajam aizliegumam paredzēt šādu izņēmumu, apstiprina, ka, vismaz viņuprāt, preses izdevumu tirdzniecība Kopienā ir svarīga.

60 Visbeidzot, risks, ka radīsies jauni šķēršļi tirdzniecībai vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai sakarā ar jaunu dalībvalstu pievienošanos, bija patiesi iespējams.

61 Tas pats ir jāsecina attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmu radio raidījumos un informācijas sabiedrības pakalpojumos. Daudzas dalībvalstis jau ir pieņēmušas tiesību aktus šajās jomās vai gatavojas to darīt. Ņemot vērā, ka sabiedrība arvien vairāk sāk apzināties, ka tabakas izstrādājumu patēriņš ir kaitīgs veselībai, varēja paredzēt, ka radīsies jauni šķēršļi tirdzniecībai vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai, ņemot vērā jaunu normu pieņemšanu, kuras atspoguļo šo attīstību un kuru mērķis ir visefektīvākajā veidā mazināt šo izstrādājumu patēriņu.

62 Ir jāatgādina Direktīvas sestais apsvērums, kurā ir norādīts, ka informācijas sabiedrības pakalpojumu izmantošana ir tabakas izstrādājumu reklāmas līdzeklis, kas attīstās, pieaugot sabiedrības patēriņam un minēto pakalpojumu pieejamībai, un ka šie pakalpojumi, kā arī radioapraide, ko var pārraidīt, sniedzot arī informācijas sabiedrības pakalpojumus, ir īpaši pievilcīgi un pieejami gados jauniem patērētājiem.

63 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, tabakas reklāmai šajos abos plašsaziņas līdzekļos piemīt pārrobežu raksturs, kas ļauj tabakas ražošanas un tirdzniecības uzņēmumiem izstrādāt mārketinga stratēģijas, lai palielinātu klientu skaitu ārpus dalībvalsts, kurā šie uzņēmumi atrodas.

64 Netiek izslēgts, ka, tā kā Direktīvas 89/552 13. pants aizliedz jebkāda veida cigarešu un citu tabakas izstrādājumu reklāmu televīzijā, atšķirības valstu tiesiskajos regulējumos par tabakas reklāmu radio raidījumos un informācijas sabiedrības pakalpojumos var veicināt iespējamo šī aizlieguma neievērošanu, izmantojot šos abus plašsaziņas līdzekļus.

65 Tas pats ir jāsecina arī attiecībā uz radio raidījumu sponsorēšanu, ko veic tabakas uzņēmumi. Atšķirības valstu tiesiskajos regulējumos bija radušās jau Direktīvas pieņemšanas dienā vai varēja paredzēt, ka tās radīsies, un šīs atšķirības varēja radīt šķēršļus pakalpojumu sniegšanas brīvībai, liedzot iespēju radio raidorganizācijām, kas izveidotas dalībvalstī, kurā ir spēkā aizliegums, kā pakalpojumu saņēmējām saņemt citā dalībvalstī, kurā nepastāv šāds aizliegums, nodibinātu tabakas uzņēmumu kā sponsoru atbalstu.

66 Šīs atšķirības, kā uz to norāda Direktīvas pirmais un piektais apsvērums, ir saistītas arī ar ievērojamu risku radīt konkurences traucējumus.

67 Katrā ziņā, kā Tiesa ir atzinusi, lai pamatotu EKL 95. panta izmantošanu, nav jāpierāda, ka pastāv konkurences traucējumi, ja ir jau pierādīts, ka pastāv šķēršļi tirdzniecībai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 60. punkts).

68 No iepriekš izklāstītā izriet, ka šķēršļi un konkurences traucējumu rašanās risks var pamatot Kopienas likumdevēja iejaukšanos, pamatojoties uz EKL 95. pantu.

69 Atliek vien pārbaudīt, vai jomās, uz kurām attiecas Direktīvas 3. un 4. pants, šo pantu mērķis patiešām ir likvidēt vai novērst šķēršļus preču brīvai apritei vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai, vai arī novērst konkurences traucējumus.

70 Vispirms, runājot par Direktīvas 3. pantu, Tiesa jau ir atzinusi, ka tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegumu laikrakstos un žurnālos, lai nodrošinātu šo izstrādājumu brīvu apriti, varētu pieņemt, pamatojoties uz EKL 95. pantu, tāpat kā Direktīvu 89/552, kuras 13. pantā, kā ir minēts šī sprieduma 64. punktā, ir aizliegta tabakas izstrādājumu reklāma televīzijā (iepriekš minētais spriedums par tabakas reklāmu, 98. punkts).

71 Ar šādu aizliegumu, ko ir paredzēts vienādi piemērot visā Kopienā, tiek mēģināts novērst, ka kādas dalībvalsts tiesiskais regulējums varētu radīt šķēršļus preses izdevumu apritei Kopienā.

72 Jāprecizē, ka Direktīvas 3. panta 1. punkts skaidri pieļauj tabakas izstrādājumu reklāmas ievietošanu dažos izdevumos un konkrētāk — tajos izdevumos, kas ir paredzēti tikai profesionāļiem tabakas tirdzniecības jomā.

73 Turklāt pretēji Direktīvai 98/43 Direktīvas 8. pantā paredzēts, ka dalībvalstis nedrīkst aizliegt vai ierobežot preču brīvu apriti, kas atbilst šai Direktīvai. Tādējādi šis 8. pants nepieļauj, ka dalībvalstis rada šķēršļus tādu izdevumu apritei Kopienā, kas ir paredzēti tikai profesionāļiem tabakas tirdzniecības jomā, paredzot daudz stingrākus noteikumus jautājumā par tabakas izstrādājumu reklāmu vai ar to saistīto sponsordarbību, ko tās uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu cilvēku veselības aizsardzību.

74 Tādējādi, aizliedzot dalībvalstīm iebilst pret reklāmas laukumu pieejamību izdevumos, kas ir paredzēti tikai profesionāļiem tabakas jomā, Direktīvas 8. pantā ir pausts tās 1. panta 2. pantā paredzētais mērķis uzlabot iekšējā tirgus darbības apstākļus.

75 Tas pats ir jāsecina attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas arī ir paredzēta Direktīvas 8. pantā. Dalībvalstis nedrīkst saskaņā ar šo pantu aizliegt vai ierobežot tādu pakalpojumu brīvu apriti, kas atbilst šīs direktīvas prasībām.

76 Tāpat kā Direktīvas 89/552 13. pants, arī Direktīvas 3. panta 2. punkts un 4. panta 1. punkts, kas aizliedz tabakas izstrādājumu reklāmu informācijas sabiedrības pakalpojumos un radio raidījumos, ir paredzēts, lai veicinātu šo raidījumu brīvu raidīšanu pa radio, kā arī to paziņojumu brīvu apriti, kas ir saistīti ar informācijas sabiedrības pakalpojumiem.

77 Tāpat arī, aizliedzot radio raidījumus sponsorēt uzņēmumiem, kuru galvenā darbība ir tabakas izstrādājumu ražošana vai pārdošana, Direktīvas 4. panta 2. punkta mērķis ir novērst, ka kādas dalībvalsts tiesiskais regulējums varētu radīt šķēršļus pakalpojumu sniegšanas brīvībai.

78 No iepriekš izklāstītā izriet, ka Direktīvas 3. un 4. panta mērķis faktiski ir uzlabot iekšējā tirgus darbības apstākļus un ka tādējādi tos var pieņemt, pamatojoties uz EKL 95. pantu.

79 Šo secinājumu neatspēko prasītājas argumentācija, ka Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētais aizliegums attiecas tikai uz vietējā vai valsts mēroga reklāmas līdzekļiem, kam nav pārrobežu ietekmes.

80 EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošana nebūt nenozīmē, ka katrā situācijā, kas ir paredzēta tiesību aktā, kurš ir balstīts uz šādu pamatu, pastāv faktiska saikne ar brīvu apriti starp dalībvalstīm. Kā Tiesa jau ir norādījusi, lai pamatotu EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanu, nozīme ir tam, ka tiesību akts, kas ir pieņemts, izmantojot šo pamatu, faktiski ir vērsts uz to, lai uzlabotu iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļus (šajā sakarā skat. 2003. gada 20. maija spriedumu apvienotajās lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* u.c., *Recueil*, I-4989. lpp., 41. un 42. punkts, kā arī 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-101/01 *Lindquist*, *Recueil*, I-12971. lpp., 40. un 41. punkts).

81 Šajos apstākļos ir jāuzskata, ka Direktīvas 3. un 4. pants, kā tas ir konstatēts šī sprieduma 78. punktā, ir vērsts uz to, lai uzlabotu iekšējā tirgus darbības apstākļus.

82 Jāprecizē, ka Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētā aizlieguma piemērošanas jomas robežas nebūt nav neskaidras un nenoteiktas.

83 Šajā sakarā ir jānorāda, ka, lai noteiktu Direktīvas 3. pantā paredzētā aizlieguma piemērošanas jomu, Direktīvas redakcija vācu valodā ir vienīgā, kurā šī panta nosaukumā ir izmantoti vārdi "drukātie izdevumi" ("Druckerzeugnisse"), bet pārējās valodu versijās ir izmantota frāze, "plašsaziņas līdzekļi", tādējādi pierādot Kopienas likumdevēja vēlmi šī aizlieguma piemērošanas jomā neiekļaut visu veidu izdevumus.

84 Turklāt pretēji prasītājas argumentam, ka Direktīvas 3. panta 1. punktā izmantotā frāze "drukātie izdevumi" būtu jāinterpretē plaši, iekļaujot tajā vietējo apvienību bukletus, kultūras pasākumu programmas, afišas, telefonu grāmatas un dažādas brošūras un prospektus, minētā frāze attiecas tikai uz tādiem izdevumiem kā laikraksti un žurnāli.

85 Šī interpretācija ir nostiprināta Direktīvas ceturtajā apsvērumā, kurā ir norādīts, ka dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, kas aizliedz vai reglamentē tabakas reklāmu tādos preses izdevumos kā laikraksti, žurnāli un citi periodiskie izdevumi, rada ievērojamus draudus šādu izstrādājumu brīvai apritei iekšējā tirgū.

86 Lai nodrošinātu visu šo plašsaziņas līdzekļu brīvu apriti iekšējā tirgū, tajā pašā apsvērumā ir apstiprināts, ka tabakas reklāma tajos ir jāierobežo, atļaujot to tikai tajos žurnālos un periodiskajos izdevumos, kas nav paredzēti plašai sabiedrībai.

87 Turklāt ir jānorāda, ka Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētais aizliegums attiecas tikai uz dažādām reklāmas vai sponsordarbības formām un pretēji tam, ko paredzēja Direktīva 98/43, nenosaka vispārpiemērojamu aizliegumu.

88 No iepriekš izklāstītā izriet, ka EKL 95. pants ir atbilstošs juridiskais pamats Direktīvas 3. un 4. pantam.

89 Tādējādi pirmais pamats nav pamatots un ir jānoraida.

Par otro pamatu, kas ir balstīts uz EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunkta nepareizu piemērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

90 Prasītāja apgalvo, ka, tā kā Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētā aizlieguma patiesais mērķis nav uzlabot iekšējā tirgus izveidi un darbību, Kopienas likumdevējs, pieņemot attiecīgos noteikumus, ar to ir pārkāpis EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunktā noteikto aizliegumu jebkādā veidā saskaņot dalībvalstu normatīvos aktus sabiedrības veselības jomā.

91 Pamatojoties uz Tiesas judikatūru, Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, norāda, ka, tā kā nosacījumi EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanai ir izpildīti, mērķis aizsargāt sabiedrības veselību nekādā veidā neliedz veikt pasākumus, kas ir paredzēti šajā noteikumā, lai uzlabotu iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļus (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 60. un 62. punkts).

Tiesas vērtējums

92 Kā ir norādīts šī sprieduma 39. punktā, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka tad, ja nosacījumi EKL 95. panta kā juridiskā pamata izmantošanai ir izpildīti, Kopienas likumdevējam nevar liegt izmantot šo juridisko pamatu tāpēc, ka sabiedrības veselības aizsardzībai ir izšķirošā nozīme, izdarot izvēli.

93 EKL 95. panta 3. punktā skaidri noteikts, ka, veicot saskaņošanu, ir jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis.

94 EKL 152. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka, nosakot un īstenojot visu Kopienas politiku un darbības, tiek nodrošināts augsts cilvēku veselības aizsardzības līmenis (iepriekš minētie spriedumi lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, 62. punkts; lietā *Arnold André*, 33. punkts; lietā *Swedish Match*, 32. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 31. punkts).

95 Kaut arī EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunktā patiešām nav paredzēts jebkādā veidā saskaņot dalībvalstu tiesību aktus, kuru mērķis ir aizsargāt un uzlabot cilvēku veselību, šī norma tomēr nenozīmē, ka saskaņošanas pasākumi, kas ir veikti, pamatojoties uz citām Līguma normām, nevarētu ietekmēt cilvēka veselības aizsardzību (skat. iepriekš minēto spriedumu par tabakas reklāmu, 77. un 78. punkts).

96 Runājot par prasītājas argumentāciju, saskaņā ar kuru sabiedrības veselības aizsardzība lielā mērā noteica Kopienas likumdevēja izvēli Direktīvas pieņemšanas laikā, it īpaši attiecībā uz tās 3. un 4. pantu, pietiek konstatēt, ka šajā gadījumā nosacījumi EKL 95. panta izmantošanai ir izpildīti.

97 Tādējādi, pieņemot Direktīvas 3. un 4. pantu, pamatojoties uz EKL 95. pantu, Kopienas likumdevējs ar to nav pārkāpis EKL 152. panta 4. punkta c) apakšpunkta noteikumus.

98 Šajos apstākļos jāatzīst, ka arī otrais pamats nav pamatots un ir jānoraida.

Par trešo pamatu, kas ir balstīts uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

99 Prasītāja uzsver, ka Direktīvā nav ievērota EKL 253. pantā paredzētā prasība norādīt pamatojumu. Tas, ka pastāv faktiski tirdzniecības šķēršļi, kas ir Tiesas izvirzīts nosacījums Kopienas likumdevēja kompetencei, nav minēts ne attiecībā uz Direktīvas 4. pantā paredzēto reklāmas aizliegumu radio, ne arī saistībā ar Direktīvas 3. panta 2. punktā paredzēto reklāmas aizliegumu informācijas sabiedrības pakalpojumos. Tāpat arī šīs direktīvas apsvērumos nekādā ziņā nav minēts, ka saistībā ar šiem pakalpojumiem pastāv būtiski konkurences traucējumi.

100 Prasītāja uzskata, ka ar Direktīvas pirmajā apsvērumā iekļauto norādi uz atšķirībām valstu tiesību aktos nepietiek, lai pamatotu Kopienas likumdevēja kompetenci. Tas pats attiecas uz apsvērumu, ka informācijas sabiedrības pakalpojumiem un radio raidījumiem būtībā piemīt pārrobežu raksturs.

101 Runājot par reklāmas aizliegumu presē un citos plašsaziņas līdzekļos, prasītāja apgalvo, ka, kaut arī Direktīvas pirmajā apsvērumā ir norādīts, ka "daži šķēršļi jau ir sastopami", nav sniegts neviens precizējums par konkrētu tiesisko regulējumu un konkrētiem šķēršļiem tirdzniecībai, kas varētu pamatot Kopienas likumdevēja kompetenci saskaņā ar EKL 95. pantu.

102 Visbeidzot, prasītāja uzskata, ka īpašais apstāklis, ka precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas Direktīvas 3. un 4. pants, ir tikai ļoti neliela pārrobežu ietekme, būtu jāapvieno ar vērtējumu par to, vai reklāmas aizliegumu attiecināšana arī uz

situācijām, kam nav pārrobežu rakstura, ir pasākums, kas nepieciešams iekšējā tirgus darbībai EKL 14. panta nozīmē. Nekāds vērtējums šajā sakarā nav veikts.

103 Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, norāda, ka Kopienas likumdevējs Direktīvas pirmajā, otrajā un no ceturtā līdz sestajam apsvērumam skaidri ir norādījis iemeslus, kuru dēļ tas ir pieņēmis Direktīvu, un ka pienākums norādīt pamatojumu nenozīmē, ka ir jānorāda visi atbilstošie faktiskie vai tiesību apstākļi (šajā sakarā skat. 1978. gada 30. novembra spriedumu lietā 87/78 *Welding*, *Recueil*, 2457. lpp., 11. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 165. punkts).

104 Tie apgalvo, ka Direktīvas 3. panta 1. punktā paredzētais tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegums drukātajos plašsaziņas līdzekļos tās pirmajā un ceturtajā apsvērumā ir pamatots ar tirdzniecībai radītajiem šķēršļiem, kuru turpmāka pastiprināšanās būtu jānovērš.

105 Tie precizē, ka pamatojums reklāmas aizliegumam informācijas sabiedrības pakalpojumos ir iekļauts Direktīvas sestajā apsvērumā.

106 Attiecībā uz reklāmas aizliegumu radio tie uzsver, ka pēc analoģijas ir jāaplūko Direktīva 89/552, kuras 13. pantā un 17. panta 2. punktā ir aizliegta visa veida tabakas izstrādājumu reklāma televīzijā un jebkura veida televīzijas raidījumu sponsorēšana no darbībām, kas ir saistītas ar tabaku.

Tiesas vērtējums

107 Vispirms ir jāatgādina, ka, kaut arī EKL 253. pantā paredzētajā pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jābūt izklāstītai Kopienu iestādes, kas ir pieņēmusi attiecīgo tiesību aktu, argumentācijai, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt pieņemtā tiesību akta pamatojumu un lai Tiesa varētu veikt kontroli, netiek tomēr prasīts, lai tā norādītu visus atbilstošos juridiskos vai faktiskos apstākļus (1996. gada 29. februāra spriedums lietā C-122/94 Komisija/Padome, *Recueil*, I-881. lpp., 29. punkts; iepriekš minētie spriedumi lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 165. punkts; lietā *Arnold André*, 61. punkts; lietā *Swedish Match*, 63. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 133. punkts).

108 Pienākuma norādīt pamatojumu ievērošana ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai tiesību akta tekstu, bet arī situāciju, kādā tas pieņemts, kā arī visas tiesību normas, kas reglamentē attiecīgo jautājumu. Ja no apstrīdētā tiesību akta izriet attiecīgās Kopienu iestādes noteiktais mērķis, nav lietderīgi pieprasīt norādīt īpašu pamatojumu attiecībā uz katru tās veikto tehnisko izvēli (2001. gada 5. jūlija spriedums lietā C-100/99 Itālija/Padome un Komisija, *Recueil*, I-5217. lpp., 64. punkts; iepriekš minētie spriedumi lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 166. punkts; lietā *Arnold André*, 62. punkts; lietā *Swedish Match*, 64. punkts, un lietā *Alliance for Natural Health* u.c., 134. punkts).

109 Šajā gadījumā no pirmā līdz trešajam Direktīvas apsvērumam un tās divpadsmitajā apsvērumā skaidri ir norādīts, ka tajā paredzētais tabakas izstrādājumu reklāmas un ar to saistītās sponsordarbības aizliegums ir vērsts uz to, lai novērstu šķēršļus preču brīvai apritei vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai, ko rada atšķirības dalībvalstu tiesiskajos regulējumos šajā jomā, nodrošinot augstu sabiedrības veselības aizsardzības līmeni.

110 Turklāt ir svarīgi secināt, ka iemesli, kuru dēļ tika pieņemti šādi aizliegumi, ir precizēti attiecībā uz katru Direktīvas 3. un 4. pantā paredzēto reklāmas un sponsordarbības formu.

111 Pirmkārt, runājot par reklāmas aizliegumu drukātajos plašsaziņas līdzekļos un dažos izdevumos, Direktīvas ceturtajā apsvērumā ir norādīts, ka pastāv būtisks risks, ka varētu rasties šķēršļi brīvai apritei iekšējā tirgū, ko rada dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, un ka tad, ja iekšējā tirgū ir jānodrošina visu šo plašsaziņas līdzekļu brīva aprite, tabakas reklāma tajos jāierobežo, atļaujot to tādos žurnālos un periodiskajos izdevumos, kas nav paredzēti plašai sabiedrībai, piemēram, preses izdevumos, kuri paredzēti vienīgi tabakas tirdzniecības profesionāļiem, kā arī trešās valstīs drukātajos un izdotajos preses izdevumos, kas pamatā nav paredzēti Kopienas tirgum.

112 Otrkārt, runājot par radioreklāmu un informācijas sabiedrības pakalpojumos pārraidīto reklāmu, Direktīvas sestajā apsvērumā ir norādīts uz to, ka šie pakalpojumi, kuru izmantošana pieaug atbilstoši šo plašsaziņas līdzekļu izmantošanai, ir īpaši pievilcīgi un pieejami gados jauniem patērētājiem.

113 Treškārt, ņemot vērā dažu veidu sponsordarbības aizliegumu, piemēram, radio raidījumu un darbību vai pasākumu ar pārrobežu iedarbību sponsorēšanu, Direktīvas piektajā apsvērumā ir precizēts, ka attiecīgais aizliegums ir vērsts uz to, lai novērstu iespējamo izvairīšanos no tiešās reklāmas formu ierobežojumiem.

114 No minētajiem apsvērumiem izriet galvenais Kopienas likumdevēja mērķis, proti, uzlabot iekšējā tirgus izveidi un darbību, likvidējot šķēršļus preču brīvai apritei vai

pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kas rada labvēlīgus apstākļus tabakas izstrādājumu reklāmai vai ar to saistītai sponsordarbībai.

115 Starp citu, ir jānorāda, ka pēc Direktīvas 98/43 atcelšanas Direktīva tika pieņemta, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, kura pamatojumam bija norādīti iemesli, kas izsmeļoši bija izklāstīti tabulā par atšķirībām starp dalībvalstīs spēkā esošajiem tiesiskajiem regulējumiem tabakas izstrādājumu reklāmas vai ar to saistītās sponsordarbības jomā.

116 No tā izriet, ka Direktīvas 3. un 4. pantā ir izpildīts EKL 253. pantā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu.

117 Līdz ar to trešais pamats nav pamatots un ir jānoraida.

Par ceturto pamatu, kas ir balstīts uz koplēmuma procedūras neievērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

118 Prasītāja apgalvo, ka Direktīva tika pieņemta, neievērojot EKL 251. pantā paredzēto koplēmuma procedūru. Grozījumus pēc būtības Padome veica pēc Parlamenta balsojuma plenārsēdē par Direktīvas projektu.

119 Prasītāja uzskata, ka šie grozījumi nav tikai lingvistiski vai redakcionāli dažādu valodu versiju pielāgojumi vai tikai acīmredzamu satura kļūdu labojums. Direktīvas 10. panta 2. punkts tika pievienots pēc tās pieņemšanas, un 11. pants tika būtiski grozīts salīdzinājumā ar Parlamenta apstiprināto versiju, jo Direktīvas spēkā stāšanās tika pārcelta uz vēlāku datumu. Turklāt arī tās 3. pants tika grozīts, un vismaz vācu valodas versijā jēdzienu "drukātie izdevumi" ir iespējams interpretēt plašāk, tādējādi paplašinot Direktīvas piemērošanas jomu.

120 Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, apgalvo, ka koplēmuma procedūras ietvaros tiesību aktus nepieņem viena pati Padome, bet saskaņā ar EKL 254. pantu tos kopīgi paraksta Parlamenta priekšsēdētājs un Padomes priekšsēdētājs, kas ar saviem parakstiem apliecina, ka direktīva atbilst Komisijas priekšlikumam, kam ir pievienoti Parlamenta apstiprināti grozījumi.

121 Pilnīga Parlamenta apstiprinātā teksta un koplēmuma procedūrā pieņemtā teksta atbilstība būtu pretrunā prasībām par redakcionālo kvalitāti, kas izriet no tā, ka pastāv liels skaits oficiālo valodu.

122 Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, uzskata, ka Direktīvā veiktie labojumi nepārsniedz juridiski lingvistiskas pielāgošanas robežas, runājot par šīs direktīvas 3. panta 1. punktu, kas attiecas uz presi un drukātajiem plašsaziņas līdzekļiem, vai tās 10. panta 2. punktu, kurš attiecas uz galvenajiem minētās Direktīvas jomā pieņemtajiem iekšējo tiesību noteikumiem, ko dalībvalstis paziņo Komisijai.

123 Runājot par grozījumiem, kas izdarīti Direktīvas 11. pantā saistībā ar tās stāšanos spēkā, tie norāda, ka šis grozījums tika veikts, izmantojot Padomes tiesību aktu

veidlapu, kas paredz, ka direktīvas stājas spēkā to publicēšanas dienā, lai cik vien iespējams izvairītos no vairākiem atšķirīgiem datumiem.

Tiesas vērtējums

124 Ar šo prasību prasītāja vēlas apšaubīt tikai Direktīvas 3. un 4. panta spēkā esamību.

125 Tādējādi pamati, kas ir pamatoti ar EKL 251. pantā paredzētās koplēmuma procedūras neievērošanu Direktīvas 10. un 11. panta pieņemšanai to galīgajā redakcijā, nav piemērojami saistībā ar šīs direktīvas 3. un 4. panta spēkā esamības vērtējumu.

126 Katrā ziņā Direktīvas 10. un 11. pantā izdarītajos grozījumos tika izdarīts labojums, kas starp citu netiek apstrīdēts, un šo labojumu atbilstoši EKL 254. pantam parakstīja Parlamenta priekšsēdētājs un Padomes priekšsēdētājs, un pēc tam tas tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

127 Runājot par Direktīvas 3. pantā izdarītajiem grozījumiem, ir jāsecina, kā ģenerāladvokāts to pamatoti ir norādījis secinājumu 197. punktā, ka šādi grozījumi, acīmredzami, nepārsniedz robežas, kas ir jāievēro, saskaņojot Kopienu tiesību akta dažādu valodu versijas.

128 Līdz ar to ceturtais pamats ir jānoraida.

Par piekto pamatu, kas ir balstīts uz samērīguma principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

129 Prasītāja apgalvo, ka Direktīvas 3. un 4. pantā noteiktie aizliegumi ir uzskatāmi par EKL 5. panta trešajā daļā paredzētā samērīguma principa pārkāpumu.

130 Šie aizliegumi, kas ir formulēti ļoti plaši, attiecas gandrīz tikai uz situācijām vietējā vai reģionālā mērogā un rada būtiskus draudus attiecīgo uzņēmēju pamattiesībām, ko aizsargā Kopienas likumdevējs.

131 Iepriekš minēto var attiecināt uz preses brīvību un tiesībām uz vārda brīvību, kas saskaņā ar Tiesas judikatūru, kura attiecas uz Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — "ECTK") 10. pantu, preses izdevumu finansēšanas aspektā tiek garantētas ar ieņēmumiem no reklāmas un netraucētiem komercpaziņojumiem.

132 Ļoti vispārīgais Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētais reklāmas aizliegums, kā arī termina "reklāma" definīcijas formulējums rada situāciju, ka reklāmas aizliegums attiecas uz visu veidu komercpaziņojumu netiešo ietekmi uz tabakas izstrādājumu tirdzniecību un ka šis aizliegums attiecas uz žurnālistu publikācijām par dažiem jautājumiem, kas ir saistīti ar tabakas izstrādājumu ražošanu vai izplatīšanu.

133 Draudi, kas tādējādi tiek radīti preses brīvībai, kā uzskata prasītāja, ir vēl jo būtiskāki, tāpēc ka 50–60 % no ieņēmumiem preses uzņēmumi gūst nevis no savu izdevumu tirdzniecības, bet no ienākumiem no reklāmas un plašsaziņas līdzekļi Eiropā šobrīd pārdzīvo ļoti lietu strukturālu un ekonomisku krīzi.

134 Turklāt uz Direktīvas 3. un 4. pantā paredzēto aizliegumu leģislatīvo neatbilstību norāda tas, ka nelielajam skaitam gadījumu, kuros precēm vai pakalpojumiem piemīt pārrobežu raksturs, nav nekāda sakara ar tikai vietējā vai reģionālā mēroga situācijām, no kurām 99 % nav nekādas pārrobežu ietekmes.

135 No tā izriet, ka reklāmas aizlieguma attiecināšana uz situācijām, kas notiek tikai valsts mērogā, ir nesamērīga ar mērķi harmonizēt attiecīgo iekšējo tirgu.

136 Katrā ziņā šis pasākums nav ne vajadzīgs, ne arī atbilstošs. Pašas Direktīvas 3. panta 1. punktā ir iekļauts atbilstošs risinājums, jo šis reklāmas aizliegums neattiecas uz preses izdevumiem no trešām valstīm, ja šie izdevumi nav galvenokārt paredzēti Kopienas tirgum. Nekādi paskaidrojumi nav sniegti attiecībā uz to, kāpēc šo risinājumu nevar attiecināt arī uz Kopienas preses izdevumiem.

137 Tāpat arī nav paskaidrots, kāpēc tika noraidīts prasītājas piedāvātais alternatīvais risinājums reklāmas aizliegumu attiecināt tikai uz tām darbībām un pakalpojumiem, kam ir pārrobežu ietekme, kurš tika pieņemts Direktīvas 5. pantā saistībā ar sponsordarbību.

138 Līdz ar to prasītāja uzskata, ka, ja salīdzina Kopienas likumdevēja mērķi un pamattiesībām radītos draudus, apstrīdētie Direktīvas 3. un 4. panta noteikumi ir neatbilstoši. Tik ierobežojošus pasākumus kā pilnīgs tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegums presē minētais likumdevējs varētu veikt tikai ārkārtas gadījumā.

139 Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, norāda, ka Kopienas likumdevēja rīcībā nebija mazāk ierobežojošu līdzekļu kā vien tikai direktīva, kas aizliedz reklāmu visos drukātajos plašsaziņas līdzekļos un radio raidījumos, lai sasniegtu mērķi harmonizēt iekšējo tirgu.

140 Tie uzskata, ka Kopienas likumdevējs nav pilnībā aizliedzis tabakas izstrādājumu reklāmu. Šī reklāma nav aizliegta izdevumos, kas ir paredzēti tabakas tirdzniecības profesionāļiem, un izdevumos, kuri ir drukāti un izdoti trešās valstīs, ja šie izdevumi nav paredzēti galvenokārt Kopienas tirgum. Tāpat arī šāda reklāma nav aizliegta informācijas sabiedrības pakalpojumos, ja tā nav aizliegta presē un citos drukātajos plašsaziņas līdzekļos. Tie piebilst, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, drukāto plašsaziņas līdzekļu jēdziens attiecas tikai uz laikrakstiem un žurnāliem.

141 Runājot par prasītājas norādītajiem preses brīvībai un tiesībām uz vārda brīvību kā pamattiesībām radītajiem draudiem, tie precizē, ka tiesībām uz vārda brīvību saskaņā ar ECTK 10. panta 2. punktu var noteikt dažus likumā paredzētus ierobežojumus vai sankcijas, kas ir uzskatāmi par pasākumiem, kuri demokrātiskā sabiedrībā ir nepieciešami veselības vai morāles aizsardzībai, un ka šajā gadījumā aizliegums attiecas uz "visām komercpaziņojumu formām, kuru tiešais vai netiešais mērķis vai sekas ir tabakas izstrādājumu noieta veicināšana", kā tas izriet no Direktīvas 2. panta b) punktā sniegtās "reklāmas" definīcijas. Līdz ar to Direktīvas 3. un 4. pants neietekmē žurnālistu publikācijas.

142 Tie uzskata, kā Tiesa to jau ir atzinusi, ka "rīcības brīvība, kas ir dota kompetentajām iestādēm, lai tās noteiktu pareizo līdzsvaru starp tiesībām uz vārda brīvību un minētajiem mērķiem, atšķiras, ņemot vērā katru atsevišķu mērķi, kas pamato šo tiesību ierobežošanu, un darbību raksturu. Ja brīvības īstenošana nav saistīta ar vispārējo interešu jautājumu [..], kontrole var izpausties tikai kā iejaukšanās atbilstošā un samērīgā rakstura pārbaude. Tas attiecas uz tiesību uz vārda brīvību izmantošanu komerciālos nolūkos, it īpaši tik sarežģītā un mainīgā jomā kā reklāma" (2004. gada 25. marta spriedums lietā C-71/02 *Karner, Recueil*, I-3025. lpp., 51. punkts).

143 Tie apgalvo, ka Kopienas likumdevējs nav pārsniedzis plašo rīcības brīvību, kas tam ir piešķirta tādā jomā, par kādu ir runa šajā gadījumā, un kurā tam ir jāizdara izvēle ar politiku, ekonomiku un sociālām lietām saistītos jautājumos, un kurā ir jāveic sarežģīti novērtējumi, un ka Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētie aizliegumi ir nepieciešami un atbilstoši, lai sasniegtu mērķi saskaņot iekšējo tirgu, nodrošinot augstu veselības aizsardzības līmeni.

Tiesas vērtējums

144 Jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no Kopienu vispārējiem principiem, paredz, ka Kopienu tiesību normu ieviestajiem līdzekļiem ir jāspēj sasniegt paredzēto mērķi un ka tie nepārsniedz to, kas ir nepieciešams šī mērķa sasniegšanai (skat. it īpaši 1987. gada 18. novembra spriedumu lietā 137/85 *Maizena* u.c., *Recueil*, 4587. lpp., 15. punkts; 1993. gada 7. decembra spriedumu lietā C-339/92 *ADM Ölmühlen, Recueil*, I-6473. lpp., 15. punkts, un 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-210/00 *Käserei Champignon Hofmeister, Recueil*, I-6453. lpp., 59. punkts).

145 Attiecībā uz iepriekšējā punktā minēto apstākļu tiesas kontroli ir jāatzīst Kopienas likumdevēja plaša rīcības brīvība tādā jomā, par kādu ir runa šajā gadījumā, kurā tam

ir jāizdara izvēle ar politiku, ekonomiku un sociālām lietām saistītos jautājumos un kurā tam ir jāveic sarežģīts novērtējums. Tikai šajā jomā veiktā pasākuma acīmredzama neatbilstība mērķim, ko kompetentās iestādes vēlas sasniegt, var ietekmēt šāda pasākuma likumību (šajā sakarā skat. 1996. gada 12. novembra spriedumu lietā C-84/94 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, I-5755. lpp., 58. punkts; 1997. gada 13. maija spriedumu lietā C-233/94 Vācija/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-2405. lpp., 55. un 56. punkts; 1998. gada 5. maija spriedumu lietā C-157/96 *National Farmers' Union* u.c., *Recueil*, I-2211. lpp., 61. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *British American Tobacco* (*Investments*) un *Imperial Tobacco*, 123. punkts).

146 Šajā gadījumā, runājot par Direktīvas 3. un 4. panta noteikumiem, no šī sprieduma 72.–80. punktā veiktās analīzes izriet, ka šos pantus var uzskatīt par pasākumiem, ar kuriem var sasniegt tajos paredzēto mērķi.

147 Ņemot vērā Kopienas likumdevēja pienākumu nodrošināt augstu cilvēku veselības aizsardzības līmeni, tie nepārsniedz to, kas nepieciešams šī mērķa sasniegšanai.

148 Direktīvas 3. pantā paredzētais tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegums drukātajos plašsaziņas līdzekļos neattiecas uz izdevumiem, kas ir paredzēti profesionāļiem tabakas tirdzniecības jomā vai kas izdoti trešās valstīs un nav paredzēti galvenokārt Kopienas tirgum.

149 Turklāt pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Kopienas likumdevējs nevarēja kā mazāk ierobežojošu pasākumu noteikt reklāmas aizliegumu, kurš neattiektos uz izdevumiem, kas paredzēti vietējam vai valsts tirgum, ņemot vērā, ka šāda izņēmuma rezultātā tabakas izstrādājumu reklāmas aizlieguma piemērošanas joma būtu neskaidra un nenoteikta, kas traucētu sasniegt Direktīvā paredzēto mērķi, proti, saskaņot valsts tiesību aktus tabakas izstrādājumu reklāmas jomā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Lindquist*, 41. punkts).

150 Tas pats ir jāsecina attiecībā uz tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegumu informācijas sabiedrības pakalpojumos un radio raidījumos, kas ir paredzēts Direktīvas 3. panta 2. punktā un 4. panta 1. punktā.

151 Tabakas izstrādājumu reklāmas aizliegumu šajos plašsaziņas līdzekļos tāpat kā aizliegumu, kas ir paredzēts Direktīvas 89/552 13. pantā, nevar uzskatīt par nesamērīgu un to var uzskatīt par pamatotu, arī ņemot vērā vēlmi novērst, ka plašsaziņas līdzekļu konverģences dēļ netiek ievērots drukātajiem izdevumiem noteiktais aizliegums, arvien vairāk izmantojot šos divus plašsaziņas līdzekļus.

152 Runājot par Direktīvas 4. panta 2. punktā paredzēto aizliegumu sponsorēt radio raidījumus, ne no Direktīvas apsvērumiem kopumā, ne arī konkrēti no tās piektā apsvēruma neizriet, ka, tāpat kā Direktīvas 89/552 17. panta 2. punktā šādu pasākumu attiecinot ne tikai uz darbībām vai pasākumiem ar pārrobežu ietekmi, Kopienas likumdevējs ir pārkāpis tam šajā jomā piešķirtās rīcības brīvības robežas.

153 Šo interpretāciju neatspēko prasītājas apgalvojums, ka šādu aizliegumu rezultātā preses uzņēmumi zaudē lielus ienākumus no reklāmas vai pat tie veicina dažu uzņēmumu slēgšanu un galu galā apdraud ECTK 10. pantā garantētās tiesības uz vārda brīvību.

154 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, kaut arī princips, kas paredz tiesības uz vārda brīvību, ir skaidri atzīts ECTK 10. pantā un ir uzskatāms par demokrātiskas sabiedrības pamatprincipu, no minētā panta 2. punkta tomēr izriet, ka šo brīvību var pakļaut dažiem ierobežojumiem, ko pamato vispārējās intereses, ja vien šie izņēmumi ir paredzēti likumā, tiem ir viens vai vairāki leģitīmi mērķi, kas ir saistīti

ar minēto normu, un tie ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, proti, tos pamato neatliekamas sociālas vajadzības, un tie ir samērīgi ar leģitīmo mērķi (šajā sakarā skat. 1997. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-368/95 *Familiapress*, *Recueil*, I-3689. lpp., 26. punkts; 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-60/00 *Carpenter*, *Recueil*, I-6279. lpp., 42. punkts; 2003. gada 12. jūnija spriedumu lietā C-112/00 *Schmidberger*, *Recueil*, I-5659. lpp., 79. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Karner*, 50. punkts).

155 Tāpat arī, kā to pamatoti ir uzsvēruši Parlaments, Padome un personas, kas iestājušās lietā to atbalstam, kompetentajām iestādēm piešķirtā rīcības brīvība, lai noteiktu pareizo līdzsvaru starp tiesībām uz vārda brīvību un vispārējām interesēm, kas ir paredzētas ECTK 10. panta 2. punktā, atšķiras, ņemot vērā katru atsevišķu mērķi, kas pamato šo tiesību ierobežošanu, un darbību raksturu. Tā kā pastāv zināma rīcības brīvība, kontrole izpaužas tikai kā iejaukšanās atbilstības un samērīguma pārbaude. Tas attiecas uz tiesību uz vārda brīvību izmantošanu komerciālos nolūkos tik sarežģītā un mainīgā jomā kā reklāma (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Karner*, 51. punkts).

156 Šajā gadījumā, pat ja pieņem, ka Direktīvas 3. un 4. pantā paredzētie reklāmas vai sponsordarbības aizliegumi netieši mazina tiesības uz vārda brīvību, žurnālistu tiesības uz vārda brīvību netiek skartas, jo žurnālistu publikācijas tā rezultātā netiek ietekmētas.

157 Tādējādi ir jāsecina, ka Kopienas likumdevējs, veicot šādus pasākumus, nav pārsniedzis tam skaidri piešķirto izvērtēšanas pilnvaru robežas.

158 No tā izriet, ka minētos aizliegumus nevar uzskatīt par nesamērīgiem.

159 Tādējādi piektais pamats nav pamatots un ir jānoraida.

160 Tā kā neviens no pamatiem, ko prasītāja norādījusi savas prasības pamatojumam, nav pamatots, tā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

161 Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Parlaments un Padome ir lūguši piespriest Vācijas Federatīvajai Republikai piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums nav labvēlīgs, jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Atbilstoši tā paša Reglamenta 69. panta 4. punktam dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) Vācijas Federatīvā Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus;

3) Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Somijas Republika un Eiropas Kopienu Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

[Paraksti]